

תרגיל: תהי Ω קבוצה, \mathcal{F} סיגמא-אלגברה על Ω . נתון ש- \mathcal{F} אינסופית. הוכיחו שעוצמת \mathcal{F} היא לפחות רצף.

פיתרון: נשים לב שמספיק למצוא סדרת קבוצות זרות ולא ריקות $A_1, A_2, \dots \in \mathcal{F}$: עבור $A \subset \Omega$, נסמן לרגע $A^0 = \emptyset$ ו- $A^1 = A$. במידה ואכן מצאנו סדרה כנ"ל, נביט באוסף הקבוצות

$$\left\{ \bigcup_{j=1}^{\infty} A_j^{\varepsilon_j} ; \varepsilon_1, \varepsilon_2, \dots \in \{0, 1\} \right\}$$

זהו אוסף של קבוצות שונות, שכולן ב- \mathcal{F} . לכן עוצמת \mathcal{F} היא רצף לכל הפחות.

נותר רק למצוא סדרת קבוצות זרות ולא ריקות ב- \mathcal{F} . לשם כך נבנה סדרת חלוקות מדידות (ביחס ל- \mathcal{F}) של Ω . החלוקות תהיינה סופיות, והחלוקה \mathcal{P}_n תחלק את Ω ל- n קבוצות מדידות (כלומר, שייכות ל- \mathcal{F}), לא-ריקות, זרות, שאיחודן Ω . נתחיל מ- $\mathcal{P}_1 = \{\Omega\}$. בשלב ה- $n+1$, נביט בחלוקה $\mathcal{P}_n = \{A_1, \dots, A_n\}$. מכיון ש- \mathcal{F} אינסופית, קיימת $B \in \mathcal{F}$ ו- $1 \leq j \leq n$ כך ש-

$$\emptyset \subsetneq B \cap A_j \subsetneq A_j$$

כדי ליצור את החלוקה ה- $n+1$, פשוט נחליף את A_j בשתי הקבוצות הזרות $B \cap A_j$ ו- $B^c \cap A_j$. קיבלנו חלוקה עדינה יותר, ל- $n+1$ חתיכות מדידות ולא-ריקות. (עד כה, השתמשנו רק בעובדה ש- \mathcal{F} אלגברה).

עתה, יהי $x \in \Omega$. נסמן ב- $\mathcal{P}_n(x) \in \mathcal{P}_n$ את הקבוצה $A \in \mathcal{P}_n$ שמקיימת $x \in A$ - יש בדיוק אחת כזו, כי \mathcal{P}_n היא חלוקה. לקבוצה

$$\mathcal{C}(x) := \bigcap_{n=1}^{\infty} \mathcal{P}_n(x)$$

קוראים התא של x . זו קבוצה מדידה (חיתוך בן מנייה) ולא ריקה - היא מכילה את x . נשים לב שלכל $x, y \in \Omega$,

$$\mathcal{C}(y) \cap \mathcal{C}(x) \neq \emptyset \Leftrightarrow \forall n, \mathcal{P}_n(x) = \mathcal{P}_n(y) \Leftrightarrow \mathcal{C}(x) = \mathcal{C}(y)$$

אכן, אילו $\mathcal{P}_n(x) \neq \mathcal{P}_n(y)$ עבור איזשהו n , בהכרח $\mathcal{P}_n(x) \cap \mathcal{P}_n(y) = \emptyset$ (כי \mathcal{P}_n חלוקה), ובוודאי ש- $\mathcal{C}(x) \cap \mathcal{C}(y) = \emptyset$. כלומר, אם שני תאים נחתכים, הם בהכרח שווים. נביט באוסף התאים

$$X = \{\mathcal{C}(x); x \in \Omega\}$$

זה אוסף של קבוצות זרות, לא ריקות ומדידות. נותר רק להבין כמה תאים יש ב- X . נשים לב שלכל n ולכל $A \in \mathcal{P}_n$, יש תא שמוכל ב- A . מכאן שב- X יש לפחות n תאים - וזאת לכל n , ולכן X אינסופית. על כן מצאנו סדרת קבוצות זרות ולא ריקות ב- \mathcal{F} , כמבוקש.